

Induktionsbevis

Vi har ofte behov for å summere de n første naturlige tallene, men hva er $\sum_{i=1}^n i$? ($n=1,2,3,4, \dots$)

Ekst

$$\sum_{i=1}^1 i = 1, \quad \sum_{i=1}^2 i = 1+2 = 3, \quad \sum_{i=1}^3 i = 1+2+3 = 6$$

$$\sum_{i=1}^4 i = 1+2+3+4 = 10$$

Det viser seg at $\sum_{i=1}^n i = \frac{n(n+1)}{2}$, stemmer for $i=1,2,3,4$

Sett $S(n) = \frac{n(n+1)}{2}$

Da er $S(1) = 1, \quad S(2) = \frac{2 \cdot 3}{2} = 3$
 $S(3) = \frac{3 \cdot 4}{2} = 6, \quad S(4) = \frac{4 \cdot 5}{2} = 10$

Vi har uendelig mange tilfeller

$P_n: \sum_{i=1}^n i = \frac{n(n+1)}{2}, \quad n=1,2,3, \dots$

Hvordan kan vi gjøre det?

1 2 3 4 5 6 7 8 9... k k+1

Forslag til verifisering

$$\sum_{i=1}^1 i = 1 \quad S(1) = 1$$

$$\sum_{i=1}^2 i = 1+2 = 3 \quad S(2) = 3$$

$$\sum_{i=1}^3 i = \sum_{i=1}^2 i + 3 = 3+3 = 6 \quad S(3) = 6$$

$$\sum_{i=1}^4 i = \sum_{i=1}^3 i + 4 = 6+4 = 10 \quad S(4) = 10$$

Anta at vi fortsetter dette og finner at formelen stemmer for $n=k$.

Er de formelen også sann for $n=k+1$?

$n: 1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ \dots \ k \ k+1$

Altså, er $\sum_{i=1}^{k+1} i = \frac{(k+1)(k+1+1)}{2} = \frac{(k+1)(k+2)}{2}$?

$$\sum_{i=1}^{k+1} i = \sum_{i=1}^k i + k+1 = \frac{k(k+1)}{2} + k+1$$

$$= (k+1) \left(\frac{k}{2} + 1 \right) = (k+1) \frac{k+2}{2}$$

Hvis formelen stemmer for $n=k$ vil den også stemme for $n=k+1$.

$n: 1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ \dots \ k \ k+1$
 $k+1 \ k+2 \ k+3 \ k+4$

Generelt induktionsbevis

Vi har mange utsagn $P_n, n=1,2, \dots$

Ex $P_n: \sum_{i=1}^n i = \frac{n(n+1)}{2}$

Vi gjør følgende:

- i) Sjekk at P_1 er riktig
- ii) Anta at P_k er riktig og bruk dette til å vise at P_{k+1} er riktig

Hvis begge steg lar seg gjennomføre er P_n riktig for $n=1,2,3, \dots$ (alle $n \in \mathbb{N}$)

Ex. Vis at $n(n^2+5)$ er delelig med 6 for alle naturlige tall n .

$P_n: n(n^2+5)$ er delelig med 6

i) Er P_1 sann?
 $n=1$ gir $1 \cdot (1^2+5) = 6$ som er delelig med 6.
OK!

ii) Anta at P_k er sann, vi må vise at P_{k+1} er sann.
 P_k er sann: $k(k^2+5)$ er delelig med 6
 Vise $P_{k+1}: (k+1)((k+1)^2+5)$ er delelig med 6.

Vi sjekker

$$(k+1)((k+1)^2+5) = k((k+1)^2+5) + (k+1)^2+5$$

$$= k(k^2+2k+1+5) + (k+1)^2+5$$

$$= k(k^2+5) + k(2k+1) + (k+1)^2+5$$

$$= k(k^2+5) + 2k^2+k + k^2+2k+1+5$$

$$= k(k^2+5) + 3k^2+3k+6$$

$$= k(k^2+5) + 3k(k+1) + 6$$

delelig med 6!

OK OK OK
 ul antagelse siden k eller k+1 er partall